केंद्र पुरस्कृत उज्ज्वला योजनेंतर्गत सन २०१८-१९, २०१९-२०,२०२०-२१ व २०२१-२२ या वर्षांमध्ये कार्यरत स्वयंसेवी संस्थांचे अनुदान वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक- स्वाधार-२०२४/प्र.क्र.४३/का-०३ नवीन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक- २८ मे,२०२४

वाचा-:

- 9. शासन निर्णय महिला व बाल विकास विभाग क्रमांक संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.१८८/का.०३, दि.२७/०३/२०१८
- २. महिला आणि बाल विकास मंत्रालय, केंद्र शासन पत्र दिनांक २३ सप्टेबर, २०१६ चे पत्र.
- 3. महिला आणि बाल विकास मंत्रालय, केंद्र शासन पत्र दिनांक १४/७/२०२२
- ४. महिला आणि बाल विकास मंत्रालय, केंद्र शासन पत्र दिनांक २२/०३/२०२४ व ९ एप्रिल,२०२४ रोजीचे पत्र.
- ५. शासन निर्णय महिला व बाल विकास विभाग क्रमांक युजेजे-२०२१/प्र.क्र.१४२/का-०३ दि. १५/०७/२०२२
- ६. शासन निर्णय महिला व बाल विकास विभाग क्रमांक संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.१५४/का-०३ दि.४ डिसेंबर, २०२३
- ७. शासन निर्णय महिला व बाल विकास विभाग क्रमांक केंपुयो-२०२१/प्र.क्र.१२५/का-०३ दि. २९/०३/२०२३

प्रस्तावना:-

अनैतिक व्यापारास प्रतिबंध करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत उज्ज्वला ही योजना महिलांकरिता राज्यात वाचा क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत होती.सदर योजनेंतर्गत लैंगिक शोषणाला बळी पडलेल्या, वेश्या व्यवसायातील पोलीसांनी सुटका केलेल्या स्त्रिया व मुलींचे स्वयंसेवी संस्थांच्या माध्यमातून संगोपन, शिक्षण व प्रशिक्षण देवून पुनर्वसन केले जात होते. या योजनेंतर्गत प्रतिबंध, सुटका, पुनर्वसन, पुनःएकात्मिकरण, पुनःप्रत्यार्पण असे प्रमुख पाच घटक आहेत. केंद्र पुरस्कृत उज्ज्वला योजनेंतर्गत वाचा क्र. २ अन्वये केंद्र हिस्सा ६०%, राज्य हिस्सा ३०% व स्वयंसेवी संस्था १०% असा अनुदान वितरणाचे निकष होते. सद्यस्थित सदर योजना प्रशासकीय कारणास्तव वाचा क्र. ३ येथील केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनान्वये मिशन शक्ती या कार्यक्रमांतर्गत "सामर्थ्य" या उपघटकांतर्गत असलेल्या "शक्ती सदन" या योजनेमध्ये विलिन करण्यात आली आहे. सद्यस्थितीत केंद्र पुरस्कृत उज्ज्वला योजनेंतर्गत अनुदान वितरणाबाबत Single Nodal Agency(SNA) खात्यामधून करण्याबाबतची कार्यपध्दती वाचा क्र. ५ येथील शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आली आहे

२. केंद्र शासनाने वाचा क्र. ४ अन्वये उज्ज्वला योजनेंतर्गत प्रलंबित असलेला निधी चालू आर्थिक वर्षामध्ये वितरणासाठी उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे. त्याअनुषंगाने वित्त विभागाने वितरीत केलेल्या निधीच्या मर्यादेत उज्ज्वला योजनेंतर्गत केंद्र हिश्श्यापोटी राज्याच्या एकत्रित निधीमध्ये उपलब्ध असलेल्या निधीमधून सन २०१८-१९, २०१९-२०, २०२०-२१ व २०२१-२२ या आर्थिक वर्षामध्ये कार्यरत असलेल्या स्वयंसेवी संस्थांना सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" व "ब" अन्वये उज्ज्वला योजनेंतर्गत देय असलेला निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१८-१९ ते २०२१-२२ या वर्षाकरिता केंद्र पुरस्कृत "उज्ज्वला" योजनेंतर्गत सन २०२४-२५ साठी योजनेसाठी उपलब्ध झालेल्या करण्यात आलेल्या निधीमधून उज्ज्वला योजनेंतर्गत सुरक्षा व कल्याण, ०२ समाजकल्याण, १०३, महिला कल्याण ०२, स्वयंसेवी संस्थांना सहाय्य (०२) (०७) उज्ज्वला योजना (२२३५ बी ९७१) (केंद्र हिस्सा) व (०२) (०८) उज्ज्वला योजना (२२३५ बी९८९) (राज्य हिस्सा) या लेखाशिर्षाअंतर्गत ३१ सहाय्यक अनुदान वेतनेत्तर याबाबीखाली सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये केंद्र हिस्सा रु. १,७४,३६,५३०/- व राज्य हिस्सा रु. ८७,१८,२६५/- असे एकूण र. २,६१,५४,७९५ /- इतका निधी ३१ सहाय्यक अनुदान वेतनेत्तर या बाबीखाली खर्ची टाकून वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर निधी केंद्र पुरस्कृत "शक्ती सदन" योजनेकरिता HDFC बँकेत उघडण्यात आलेल्या Single Nodal Agency (SNA) या खात्यामध्ये थेट जमा करण्यात येईल याबाबतची दक्षता आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांनी घ्यावी. वाचा क्र. ५ व ६ अन्वये अनुक्रमे केंद्र व राज्य हिश्श्यापोटी Single Nodal Agency (SNA) खात्यावर जमा करण्यात आलेला निधी व या शासन निर्णयान्वये केंद्र व राज्य हिश्श्यापोटी वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीचे विवरण खालीलप्रमाणे आहे:

केंद्र व राज्य हिस्सा	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
SNA खात्यावर जमा	९०,८१६/-	रु. ४५,४०८/-	१,३६,२२४/-
निधी			
सध्या वितरीत	9,08,3६,५३०/-	८७,१८,२६५/-	२,६१,५४,७९५/-
करण्यात येणारा निधी			
उपलब्ध होणारा एकूण	9,04,70,38६/-	८७,६३,६७३/-	२,६२,९१,०१९/-
निधी			

- 3. परिशिष्ट "अ" "ब" मध्ये विहीत केल्याप्रमाणे स्वयंसेवी संस्थांना देय अनुदान (सन २०१८- १९ ते २०२१-२२ पर्यंत एकूण रु. २,५६,२३,७११.४/-) त्यांच्या बँक खात्यामध्ये उपरोक्त निधीमधून वितरीत करण्यात यावे. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांना या योजनेकरिता संनियंत्रक तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निधी विहित नियमानुसार वितरीत करण्याची कार्यवाही सात दिवसाच्या आत पूर्ण करण्यात यावी. व खर्चाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करण्यात यावे.
- ४. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र. १२२/व्यय-६ दिनांक ०८/०५/२०२४ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४०५२८१६१४०५७४३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.वि. कुलकर्णी) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/ सदस्य, विधानसभा/ विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
- ५) मा.मंत्री/ राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास यांची खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ७) सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
- ८) मा.मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव,मंत्रालय,मुंबई,
- ९) सर्व विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा),
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद),
- १२) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३) आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे,
- १४) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई,
- 94) सर्व सहायक आयुक्त मागास वर्ग कक्ष, कोकण विभाग, पुणे विभाग, नाशिक विभाग, नागपूर विभाग, अमरावती विभाग, औरंगाबाद विभाग,
- १६) सर्व जिल्हाधिकारी,
- १७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- १८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा, मुंबई,
- १९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
- २०) प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- २१) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद,
- २२) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- २३) सचिव, राज्य माहिती आयोग,
- २४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- २५) राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
- २६) सर्व महानगर पालिकांचे आयुक्त,

- २७) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
- २८) महालेखापाल, महाराष्ट्र ½ (लेखा व अनुज्ञेय) मुंबई /नागपूर,
- २९) महालेखापाल, महाराष्ट्र 1/2 (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर,
- ३०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ३१) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ३२) सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
- ३३) सर्व मंत्रालयीन विभाग, त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना सदर पत्राची प्रत, त्यांच्या स्तरावरुन स्वतंत्रपणे पाठवून कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात याव्यात.
- ३४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सिचवालय, विधानभवन, मुंबई,
- ३५) सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य,
- ३६) निवडनस्ती, महिला व बाल विकास विभाग (कार्यासन -०३).

सन २०१८-१९ (परिशिष्ट-अ)

		केंद्र हिस्सा (६०	राज्य हिस्सा ३०	स्वयंसेवी संस्था	स्वयंसेवी संस्थांना	
अ.क्र	संस्थेचे नाव	टक्के)	टक्के	१० टक्के	वितरणाची रक्कम	
	रेस्क्यू फौंडेशन, कांदिवली,					
٩	मुंबई	६,७८,९५५	३,३९,४७८	993948	90,9८,४३३	
	रेस्क्यू फौंडेशन, बोईसर,					
२	पालघर	8,00,309	२,३८,६८५	७९५६२	७,१६,०५६	
3	मागास जनसेवा समिती, लातूर	94,88,448	७,७२,२७७	२,५७४२६	२३,१६,८३१	
8	रेस्क्यू फौंडेशन, हडपसर, पुणे	९,६५,२३४	४,८२,६१७	१,६०,८७२	98,8७,८ ५ 9	
	श्री. साई सेवाभावी संस्था,					
ч	औरंगाबाद	१४,३७,६००	७,१८,८००	२,३९,६००	२१,५६,४००	
	भावना एज्युकेशन सोसायटी					
ξ	बीड	£0,000	30,000	90,000	90,000	
(9	लोकविकास प्रतिष्ठान लातूर	9४,४७,६२०	७,२३,८१०	२,४१,२७०	२१,७१,४३०	
	प्रयास सेवाभावी संस्था बीड					
۷	संचलित, बीड	€0,000	30,000	90,000	९०,०००	
9	सरस्वती महिला मंडळ, हिंगोली	१०,६८,०३४	५,३४,०१६	१,७८,००६	१६,०२,०५०	
	श्री. साई सेवाभावी संस्था,					
90	नांदेड	90,08,800	4,38,000	9,09,900	१६,१९,१००	
	जिजामाता बहुदेशिय महिला					
99	मंडळ लातूर	१२,०२,४५२.८	६,०१,२२६.४	२,००,४०८.८	१८,०३,६७९	
	मधूमती महिला मंडळ	02.02.200.4	5 -5 024 0	2 -2 -111 - 2		
9२	उरमानाबाद	9२,9२,२७१.८	६,०६,१३५.९	२,०२,०४५.३	9८,9८,४०७	
0.2	बाल विकास महिला मंडळ	9,40,9,4८४	७,५०,७९२	२,५०,२६४	22 (*2 2000	
93	सोलापूर श्री. स्वयंप्रकाश महाराज	1, 30, 1, 300	0, 10,0 11	7, 50,740	२२,५२,३७६	
98	बहुउद्देशिय संस्था, बुलढाणा	२,३४,६०९.६	9,9७,३०४.८	३९,१०१.६	३,५१,९१४.४	
94	मधूमती महिला मंडळ भंडारा	५,२५,६००	२,६२,८००	८७,६००	७,८८,४००	
		9,38,94,7८६	६७,४७,६४२			
	एकूण	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	, , , ,	२२,४९,२१४.७	२,०२,४२,९२८/-	

सन- २०१९-२० (परिशिष्ट-ब)

अ.क्र	संस्थेचे नाव	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा ३० टक्के	स्वयंसेवी संस्था १० टक्के	स्वयंसेवी संस्थांना वितरणाची रक्कम
	श्री. साई सेवाभावी संस्था,				
9	नांदेड	३,9६,८००	9,4८,४००	५२,८००	४,७५,२००
२	मधूमती महिला मंडळ,	9,09,000	८५,५००	२८,५००	२,५६,५००
	लातूर				
	एकूण	8,८७,८००	२,४३,९००	८,9३००	0,39,000

सन-२०२०-२१

		केंद्र हिस्सा (६०	राज्य हिस्सा	स्वयंसेवी संस्था १०	स्वयंसेवी संस्थांना
अ.क्र	संस्थेचे नाव	टक्के)	३० टक्के	टक्के	वितरणाची रक्कम
9	मागास जनसेवा समिती	८,३७,४६३.२	४,१८,७३१.६	9,38,400.2	१२,५६,१९४. ८
	बाल विकास महिला				
२	मंडळ, सोलापूर	4,८३,७१०	२,९१,८५५	९७,२८५	८,७५,५६५
	एकूण	98,२9,9७३.२	७,१०,५८६.६	98,९३,०५७	२१,३१,७५९.८

सन -२०२१-२२

अ.क्र.	संस्थेचे नाव	केंद्र हिस्सा (६०	राज्य हिस्सा	स्वयंसेवी	स्वयंसेवी	संस्थांना
		टक्के)	३० टक्के	संस्था १०	वितरणाची रक्कम	
				टक्के		
	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	0.24.205.0	(1,00,0-,0	0.4.6.260.41	00 -10 220 6	
9	रेस्क्यू फाऊंडेशन मुंबई	९,३८,२१६.४	४,६९,१०८.२	9,46,368.8	१४,०७,३२४. ६	
२	रेस्क्यू फाउंडेशन पालघर	0,39,999	3,00,000	9,२३,३३३	99,08,888	
	एकूण	9६,७८,२१५.४	८,३९,१०८.२	२,७९,७०२.४	२५,१७,३२३.६	